

SELETUSKIRI

1. Üldandmed

Käesoleva projektiga on lahendatud ära Telia Eesti ASI (edaspidi Telia) passiivne fiiberoptiline side juurdepääsuvõrk Hiiu maakonnas, Hiiumaa vallas, Kõrgessaare alevikus.

Projekti koostamise aluseks oli Telia lähteülesanne.

Geodeetilise alusplaanina on kasutatud Geodeesia24 OÜ tööd nr 11788-26, 09.04.2026.

Projekteeritud lahenduse asendiplaan on esitatud mõõtkavas 1:500, vt. joonis 1. Kaabli- ja kiuskeemid vt joonis 2 lehed 1-2.

2. Projekteeritud lahendus

Ehitada välja passiivne fiiberoptiline sidevõrk vastavalt joonisele 1 ja 2.

Kasutada 14/10Cu tüüpi multi- ja mikrotorusid, tee all kastuada täiendavaid A-klassi torusid. Tuvastustraadi väljavõtte tehakse olemasolevatesse sidekaevudesse.

Torude minimaalne paigaldamissügavus haljasalal ja kõnnitee all 0,7m, sõidutee all 1,0m.

Riigiteede maa-aladel min. paigaldamissügavused:

- kaabli paigaldamise sügavus teemaal minimaalselt 1,0 m ümbritsevast maapinnast.
- ristisuunalised läbimineku olemasolevast teest teostada kinnisel meetodil minimaalselt 1,5m sügavuselt.

Sidetrassi paigaldamisel lähtuda Standardis EVS 843 "10.osa.Tehnovõrgud" toodud nõuetest.

Lõikumistel maa-aluste tehnovõrkude kaitsetsoonis teostada kaevetööd käsitsi.

Lõikumisel maa-aluste tehnovõrkudega otsustatakse alt- või ülevalt läbimineku kasuks koostöös võrguvaldaja esindajaga.

Kinnistel läbimineku tel määrata olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide sügavused enne puurimistööde algust võrguvaldaja juuresolekul.

Kaevetöödel rikutud maa-ala taastatakse ehituseelse kattega samatüübilisena ja kogu ulatuses kaevaja kulul. Kaevetöödele eelnenud pinnakatte liik ja paksus fikseeritakse kaevetööde käigus.

Kaevaja taastab ja korrastab tema poolt lõhutud või rikutud äärekivid, teekatendi, tehnovõrkude kaevud ja kaaned, liiklusmärgid, teekatemärgistused ja geodeetilised märgid. Kaevaja on kohustatud taastama teekatemärgistuse samatüübilise materjaliga. Tööpiirkond tuleb puhastada ehitusprahist, materjalidest, väljakaevatud pinnasest jms. Teekatendi taastamine peab vastama majanduse- ja taristuministri 03.08.2015. a määruses nr 101 „Tee ehitamise kvaliteedinõuded“ sätestatud nõuetele. Teekatete taastamise ajal tuleb tagada teede vastavus vähemalt esimese seisunditaseme nõuetele vastavalt Majandus- ja taristuminister määrusele „Tee seisundinõuded“. Kui töid teostatakse ajal, kui lõplikku teekatet ei saa ilmastikuolude tõttu rajada, tuleb Kaevetööde tegijal rajada ajutine kate. Kaevetööde tegija peab töid korraldama nii, et on tagatud elanike, päästeameti ja kiirabi juurdepääs kõigile kinnistutele.

Ehitustöödel tuleb vältida mehhanismide liiklemist ning kaevetöid säilitavate puude võraalusel maapinnal (mitte lähemal tüvele kui 2 meetrit). Kui ehitustööde ajal on vajalik töötada puude kaitsetsoonis, siis sel ajal peavad puude tüved ning võrad olema kaitstud võimalike vigastuste eest. Kaitseks tuleb tüve ümber siduda püstised lauad, laudade ja tüve vahele panna pehmendus (kivivill, autokummid, vms). Laudadest kaitse peab ulatuma kogu tüve ulatuses võrani. Jälgida tuleb, et ehitustööde käigus ei vigastataks puude oksid. Vajadusel kärpida puu alumisi oksid nii, et see ei tekita puule jäävaid kahjustusi ja puu võrakuju säilib. Puude võra ulatuses ei tohi sõita rasketehnikaga. Kui puu(de) kaitsetsoonis masinate liiklemine on vältimatu, tuleb ala katta puidust laastude või killustikust multšiga või paigaldada liiklemiseks sillad, et vältida mulla kokkusurumist juurestiku ümber. Üle 4 cm läbimõõduga juuri ei tohi läbi raiuda. Suurte puude alt läbimineku tuleb juured käsitsi puhastada, kaablid paigaldada kaitsetorusse ning paigutada juurte vahele. Puude juurte piirkonnas ei tohi teostada mullatööd sügavamalt kui 30 cm. Puude ümber oleva maapinna kõrgus tuleb puude juurekaela suhtes jätta samale

tasemele. Maapinna tõstmisel kasutada hästi filtreerivat täidet juurekaela ümber, maapinna langetamisel säilitada maapinna kõrgus võraprojektsiooni ulatuses puu ümber.

3. Projekteerimis- ja töövõtupiirid

Projekteeritud lahendus (transiittrassid) jääb Tellija omandisse. Lõpptarbija liinid lõpptarbija kinnistul jäävad kinnistu omaniku omandisse.

4. Lubatud kõrvalekalded projekteeritud trassidest

Enne ehitustööde algust tuleb projekteeritud trassid maha märkida täpselt vastavuses projektile. Ehitustööde käigus ilmnevate ettenägematute asjaolude puhul on lubatud projekteeritud trassist kõrvale kalduda üldreeglina piirides $\pm 0,5\text{m}$, tingimusel, et kaugus katastriüksuste piiridest jääb vähemalt **0,5m**. Ühelgi juhul ei tohi kõrvalekalle ulatuda kõrvaloleva maaüksuse piiridesse.

Teiste maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide olemasolul kaablitrasside piirkonnas peavad olema tagatud normidekohased kaugused (kujad).

Riigiteedel ei ole kõrvalekalded lubatud.

5. Üldised nõuded ja juhised liinirajatise ehitamisel

Liinirajatise (trasside) tähistamine

Kaablitrassi asukoht pinnases tähistatakse selle kohale 30cm kõrgemale paigaldatud hoiatuslindiga. Trassi käänupunktid, toru otsad, sadulharud ja lõikumiskohad teise tehnovõrguga tähistada elektroonilise pallmarkeriga, paigaldades markerit 15cm kõrgemale tähistavast objektist.

Kaevetööde teostamine

Enne kaevetöid täpsustada olemasolevate maa-aluste kommunikatsioonide asukohad looduses ja vajadusel kutsuda juurde kommunikatsioonide valdajad. Kaevetööde käigus ilmnunud kommunikatsioonide teisitipaiknemisest informeerida valdajat ja lahendada olukord koos viimase esindajaga.

Lõikumiste maa-aluste tehnovõrkude kaitsevööndis teostada kaevetööd käsitsi.

Maa-aluste ja maapealsete kommunikatsioonide kaitsevööndis kaevetööde teostamisel juhendada Majandus- ja kommunikatsiooniministri 25.06.2015a määrusest nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“.

Teekatted ja haljastus

Peale kaevetöid ja side liinirajatise ehitamist taastada rikutud haljasmaa ja teekatted vähemalt olemasoleval tasemel.

Tööde dokumenteerimine ja järelevalve

Teostatud tööde kohta koostada teostusjoonis(ed) ja kaetud tööde aktid. Kõrvalekalded projektist fikseerida vastavates protokollides ja kooskõlastada ehitusjärelevalvet teostava ametiisikuga.

Töötervishoid ja tööohutus

Tööde teostamisel järgida Eesti Vabariigi töötervishoiu- ja tööohutuslaste õigusaktide nõudeid.

Tööde kvaliteedinõuded

Ehitustööde teostamisel juhendada kehtivatest ehitusmäärustest ja –normidest ning Telia Ettevõtte AS-i tehnilistest nõuetest liini- ja kaablivõrgu ehitamisel. Mullatöödel juhendada käsiraamatu MaaRYL2000 “Ehitustööde üldised kvaliteedinõuded pinnasetöödele ja alustarinditele” seisukohtadest.

Jäätmekäitlus

Ehitusel tekkivate jäätmete käitlemisel juhendada kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluse eeskirja nõuetest ning konkreetse ehitusettevõtja jäätmekäitluse kavast.

Koostas: René Ots

19.05.2026